

Име на казуса	Транснационална измама и офшорни дружества
Описание	Проектът е имал за цел предоставянето на храна на хора в нужда и е бил подкрепен чрез Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) — фонд, който допълва действията на Европейския социален фонд.
Засегнат(и) ЕСИ фонд(ове)	Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ)
Вид нередност	<ul style="list-style-type: none"> Документна измама и транснационална измама
Механизъм за докладване	Съмненията за измама са били докладвани след неизпълнението на договорното задължение — доставянето на храна за най-нуждаещите се.
Докладване в Системата за управление на нередностите (IMS)	Да
Червен(и) флаг(ове)	<p>Показателите и сигналите за измама, които са предизвикали съмненията, са следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> На правен субект (дружество X) от една държава — членка на ЕС, е била възложена обществена поръчка в друга държава членка, макар че не е разполагал с опит в този сектор; в началните етапи на проекта „дружество X“ е спряло да доставя храна на най-уязвимите.
Описание на схемата за измама	<p>През 2012 г. публична агенция в областта на селското стопанство е открила процедура за възлагане на обществена поръчка за доставка на храна в рамките на Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ). „Дружество X“ е спечелило поръчката за над 32 милиона евро. След като първите доставки на брашно и олио са били извършени, публичната агенция е направила авансово плащане на „дружество X“ в размер на около 18 милиона евро.</p> <p>Тъй като от дружеството, спечелило търга, се е изисквало да предостави банкова гаранция, за да бъде покрито цялото финансиране, свързано с проекта, съгласно процедурата за възлагане на обществена поръчка е била осигурена гаранция за паричните средства. След като дружеството е получило финансирането и е извършило само минимални доставки, доставките са спрели и средствата са изчезнали. Следователно средствата вече са били изплатени на дружество X, но поръчката не е била изпълнявана.</p>

	<p>След като икономическият оператор е нарушил условията на договора, банката, издала банковата гаранция, е отказала да покрие разходите. Публичната агенция е поискала средствата да бъдат възстановени от банката, която е издала банковата гаранция, но банката е отказала да ги изплати.</p>
<p>Как е открита измамата</p>	<p>Този казус се основава на официална публична информация относно случая, предоставена от OLAF и компетентните органи в двете държави членки. С него се цели да бъдат показани действията на едната държава членка, за да измени националното законодателство, така че да подкрепи разследванията на Европейска служба за борба с измамите (OLAF).</p> <p>Било е започнато международно разследване с голям мащаб на равнището на ЕС — оглавно от OLAF, както и на национално равнище. Проведени са били проверки на място в няколко държави членки. Съмненията за измама са се появили, след като „дружество X“ е спряло доставките на храна за най-нуждаещите се. Това е било потвърдено от компетентните органи в държавата, където се е осъществявал проектът.</p> <p>Съдействието, което OLAF е предоставила на компетентните органи, е включвало извършването на проверки на място в първата държава членка (където се е изпълнявал проектът) и във втората държава членка (където е бил установен изпълнителят), както и провеждането на запитвания към съдебните органи в трета държава членка, осигуряването на съдействие за целите на разследванията от страна на четвърта държава членка, а също и получаването на подробна информация от административните органи на други две държави членки.</p> <p>Компетентните органи са предоставили на OLAF съответната информация за нейното разследване на данъчните и застрахователните данни на „дружество X“. Съгласно националното законодателство такава информация може да се предоставя само на конкретни национални структури. В този случай националната координационна служба за борба с измамите (AFCOS) е оказала съдействие на разследващите служители на Европейската служба за борба с измамите за получаването на достъп до информацията, необходима за разследването.</p> <p>Нито OLAF, нито AFCOS обаче са разполагали с право на достъп</p>

	<p>до такава информация съгласно националното законодателство. От правна гледна точка получаването на достъп до данъчна и застрахователна информация, свързана с „дружество Х“, е било възможно по два начина:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ако съгласно законодателството AFCOS или OLAF имаха право да получат такава чувствителна информация (което не е било така); 2. да се поиска доброволното съгласие на извършителя на нарушението/измамника. <p>В този случай компетентните органи са направили следното, за да получат необходимата информация:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Получили са доброволното съгласие (посредством декларация за съгласие) на собственика на „дружество Х“ за съдействие в разследването на AFCOS. 2. След това националната агенция по приходите (НАП) е предоставила допълнителна информация на AFCOS и на OLAF. 3. По предложение на AFCOS и НАП са били приети изменения на националния Данъчно-осигурителен процесуален кодекс през 2015, 2016 и 2017 г. <p>Впоследствие прокурорите за борба с корупцията са извършили претърсвания на няколко обекта в държавата и дружество Х е било подведено под съдебна отговорност от компетентните органи.</p>
<p>Възникнали проблеми</p>	<p>В този конкретен транснационален казус са били срещнати следните затруднения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • публичната агенция е отнесла случая до Върховния касационен съд, който е отсъдил, че банката трябва да плати банковата гаранция. Съдебен изпълнител е иззел сметките на банката с цел банковата гаранция да се използва, за да се възстановят сумите на агенцията. Въпреки това средствата на ЕС все още не са възстановени; • участието на офшорни дружества, което е усложнило допълнително разследванията; • отказът на банката да изплати банковата гаранция.
<p>Установени слабости</p>	<p>Могат да бъдат посочени някои слабости в съвместните усилия на участващите държави членки, например:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вътрешните правила на публичната агенция са позволявали такива големи парични суми да бъдат изплатени преди изпълнението на по-значителна

част от поръчката (въпреки че за средствата е била налице гаранция);

- критериите за възлагане на обществени поръчки, съгласно които е било възможно съмнително дружество без необходимия опит да участва и да спечели търга;
- необходимостта от институция на ЕС, като например Европейската прокуратура, която да може да извършва разследване и наказателно преследване на равнището на ЕС.
- публичната агенция е отнесла случая до Върховния касационен съд, който е отсъдил, че банката трябва да плати банковата гаранция. Съдебен изпълнител е иззел сметките на банката с цел банковата гаранция да се използва, за да се възстановят сумите на агенцията. Въпреки това средствата на ЕС все още не са възстановени;

Този казус демонстрира готовността на компетентните органи да предоставят необходимото съдействие по време на разследване за измама, провеждано от OLAF, включително чрез своевременното изменение на националното законодателство.